



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., a Mgr. Hany Janotové ve věci

žalobce: **Y. L.**,
zastoupen advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou
sídlem Májová 606/35, Cheb

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem

takto:

I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci vrátil dne 13. 8. 2025 jeho žádost o udělení dočasné ochrany, zaevidované pod č. j. OAM-0405921/DO-2025, z důvodu její nepřijatelnosti, byl nezákonný.

II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobce ze dne 13. 8. 2025, zaevidované pod č. j. OAM-0405921/DO-2025, o udělení dočasné ochrany.

III. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 12 270 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, do rukou jeho právní zástupkyně, JUDr. Veroniky Pupalové.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a žalobní argumentace

- [1] Dne 13. 8. 2025 podal žalobce žádost o poskytnutí dočasné ochrany, č. j. OAM-0405921/DO-2025, kterou žalovaný obratem označil jako nepřijatelnou a vrátil ji žalobci zpět. Důvodem bylo předchozí udělení dočasné ochrany žalobci v Rumunsku. Žalovaný postupoval dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*Lex Ukrajina*“).
- [2] Žalobce s postupem žalovaného nesouhlasí, jelikož je toho názoru, že ke dni podání žaloby podmínky pro udělení dočasné ochrany v České republice naplnil. Z toho důvodu neměla být jeho žádost shledána nepřijatelnou. Tento postup žalobce označuje za nezákonný zásah.
- [3] Žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, zvláště pak na jeho bod 32, a na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-753/23, *Krasiliva*.
- [4] Rovněž odkazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 28. 5. 2025, č. j. 6 A 122/2024-55. Zmiňuje také věc, kterou žalovaný vede pod č. j. OAM-0415944-11/DO-2024. V dané věci měl již žalovaný dne 12. 6. 2025 udělit pobytové oprávnění typu D/DO/967, číslo vízového štítku 902395614. Žalobce zdůrazňuje, že „[v] rozsahu dříve udělené dočasné ochrany EU Rumunskem došlo tedy v případě žadatele k vyznačení pobytového oprávnění ČR, s platností do 31. 3. 2026, kdy žadatel svůj pobyt v Rumunsku dříve zrušil“.
- [5] Žalobce utekl z Ukrajiny před válkou z obavy o svůj život. Uvádí, že se rozhodl svobodně žít v České republice, a to společně se svou rodinou, matkou, partnerkou a svými přáteli. Cestou z Ukrajiny žalobce tranzitoval přes Rumunsko, které považoval za bezpečnou zemi. Dne 11. 12. 2024 mu tam byla automaticky udělena dočasná ochrana a obdržel tzv. „*permis*“. Zdůrazňuje však, že si její udělení nepřál. Proto po příchodu do České republiky svůj pobyt v Rumunsku zrušil prostřednictvím rumunské ambasády v České republice. Odevzdal rovněž obdržený *permis*, o čemž svědčí ambasádou vydaný certifikát ze dne 22. 1. 2025.
- [6] Z výše uvedených důvodů požaduje, aby soud rozhodl, že zásah žalovaného, jenž spočíval ve vrácení jeho žádosti o poskytnutí dočasné ochrany z důvodu nepřijatelnosti, byl nezákonný. Rovněž požaduje, aby soud žalovanému zakázal pokračovat v porušování jeho práv a přikázal mu obnovit stav před vrácením dané žádosti.

II. Vyjádření žalovaného

- [7] Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 21. 10. 2025 uvedl, že žalobcovu žádost vyhodnotil jako nepřijatelnou na základě § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina. Z databáze nazývané „*Temporary Protection Platform*“ žalovaný zjistil, že žalobce je držitelem dočasné ochrany v Rumunsku (v rubrice „*Type of protection*“ bylo u žalobce uvedeno „*tp*“ – jedná se o zkratku pro „*Temporary protection*“). Žalovaný vysvětluje, že tato zkratka značí, že daný cizinec získal povolení k pobytu v rámci dočasné ochrany a je dosud jeho držitelem. Dále podotýká, že sám žalobce toto potvrdil v žádosti o poskytnutí dočasné ochrany, kde uvedl, že dočasnou ochranu již získal v Rumunsku.
- [8] Žalovaný uvádí, že ze znění ust. § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina vyplývá, že pro splnění podmínek k vyslovení nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu stačí, když žadatel získá dočasnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie. Dle jeho názoru není zapotřebí splnění jiných podmínek. V případě žalobce se jednalo právě o tuto situaci.
- [9] Rovněž uvádí, že žalobce v žádosti neoznačil žádné své rodinné příslušníky, kteří by měli být přítomni na území České republiky, a kterým by svědčilo pobytové oprávnění z titulu udělené dočasné ochrany. Tímto žalovaný zdůvodňuje, proč nemohl postupovat podle ustanovení § 51 ani § 52 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců.
- [10] Žalovaný podotýká, že ačkoli si je vědom judikatury Nejvyššího správního soudu ve věci dočasné ochrany (zejména rozsudků ve věci 1 Azs 33/2024 a 1 Azs 174/2024), která vychází z rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věci Krasiliva, shledává závěry Nejvyššího správního soudu o rozporu § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina s unijním právem nesprávnými. Dodává, že poté, co bylo dne 15. 7. 2025 přijato prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, není pochyb o tom, že se nelze dovolávat práva sekundární volby členského státu v rámci dočasné ochrany.
- [11] Žalovaný připomíná, že ve vztahu k otázce druhotného pohybu žadatelů byly přijaty dva nové recitály. Jedná se o recitály č. 4 a 5 obsažené v prováděcím rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460, které prodlužuje dočasnou ochranu do 4. března roku 2027. Dle vyjádření žalovaného z recitálu č. 4 vyplývá, že pokud daná osoba požívá dočasné ochrany v jednom z členských států, měla by její žádost o udělení dočasné ochrany v dalším členském státě být zamítnuta. Uvádí, že z tohoto recitálu, stejně jako z rozsudku ve věci Krasiliva, neplyne povinnost orgánů členských států poskytovat jakoukoli asistenci žadatelům, pokud jde o zrušení dočasné ochrany v jiném členském státě.
- [12] Recitál č. 5 interpretuje žalovaný tak, že dohoda členských států o neaplikaci čl. 11 směrnice 2001/55/ES nijak neovlivňuje aplikaci čl. 8 odst. 1. Jinými slovy, není založena povinnost členských států vydávat z titulu dočasné ochrany povolení k pobytu těm žadatelům, kteří již povolení obdrželi v jiném členském státě.
- [13] Z důvodů výše uvedených žalovaný navrhuje soudu, aby žalobu zamítl pro její nedůvodnost.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

- [14] Městský soud v Praze rozhodoval podle ust. § 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí, nezákonnost zásahu posuzoval podle skutkového a právního stavu účinného v době konání zásahu.
- [15] Podle ust. § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
- [16] Soud se nejdříve zabýval otázkou, zda byly splněny podmínky, které judikatura správních soudů používá v souvislosti s posouzením, zda se v daném případě jednalo o nezákonný zásah. Jak dovodil Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, musí být kumulativně naplněny následující podmínky. Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka), a to nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem či donucením správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka). Tento zásah musí být zároveň zaměřen přímo proti němu nebo musí být v jeho důsledku pro němu přímo zasaženo (5. podmínka).
- [17] Soud shledal, že podmínky č. 1, 2, 4 a 5 byly naplněny. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, podmínka přímého zasažení do práv žadatele (žalobce) je splněna vrácením žádosti o dočasnou ochranu z důvodu její nepřijatelnosti.
- [18] Soud tedy musel následně posoudit, zda byla splněna i poslední (3.) podmínka, tedy zda byl daný zásah ze strany žalovaného proveden jako nezákonný.
- [19] Soud považuje za příhodné upozornit na judikaturu zdejšího soudu vydanou před přijetím rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věci C-753/23 *Krasiliva*, která již tehdy prezentovala závěr, že česká vnitrostátní úprava je v rozporu s předmětným článkem Směrnice 2001/55/ES. Jednalo se například o rozsudek ze dne 20. 3. 2024, č. j. 9 A 7 2024-27. Tento závěr zdejšího soudu potvrdil Nejvyšší správní soud, když zamítl kasační stížnost žalovaného v dané věci.
- [20] V již zmiňovaném rozsudku ve věci 1 Azs 174/2024 Nejvyšší správní soud vysvětlil význam prohlášení členských států ohledně neuplatňování článku 11 Směrnice 2001/55/ES, který je obsažen v bodě 15 odůvodnění prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382. Nejvyšší správní soud výslovně zdůraznil, že: „*[p]okud tedy mají státní příslušníci Ukrajiny (kteří jsou držiteli dočasné ochrany podle Rozhodnutí Rady č. 2022/382) právo zvolit si hostitelský členský stát a současně se vůči nim neuplatní článek 11 směrnice o dočasné ochraně, nelze podle NSS dospět k jinému závěru, než že mají v průběhu trvání dočasné ochrany rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné, jimi zvolené země. Za tímto účelem jim musí být vydáno pobytové oprávnění.*“ Nejvyšší správní soud podotýká, že není možné připustit takový výklad, který by umožňoval žadateli disponovat právy z dočasné ochrany ve více unijních členských státech najednou. Toto však nemůže nastat v případech, kdy žadatel již nadále předchozím pobytovým oprávněním nedisponuje, a to například

v situaci, kdy se takového předchozího oprávnění sám vzdal (jak je tomu i v nyní posuzovaném případě – viz dále).

- [21] V návaznosti na výše citovaný rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci *Krasiliva* následně Nejvyšší správní soud představil ve svém rozsudku ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, možné situace, které mohou v souvislost s vrácením žádosti žadateli o dočasnou ochranu nastat. Vytvořil tedy jakýsi „návod“, jak by mělo být ze strany žalovaného v jednotlivých případech postupováno. Soud shledal, že součástí soudního spisu (č. l. 6) je i žalobcem odkazovaný certifikát o vzdání se práv vyplývajících mu z dočasné ochrany udělené dříve v Rumunsku ze dne 22. 1. 2025, č. C95-25-62. Současně se tímto žalobce vzdal i povolení k pobytu (permit no. 0191396). Tento dokument byl vydán Velvyslanectvím Rumunska v Praze. Proto se na nyní posuzovanou věc vztahuje výklad Nejvyššího správního soudu obsažený v bodě 78 odst. 3 odůvodnění výše citovaného rozsudku. V něm je uvedeno: *„Žádost o dočasnou ochranu v České republice bude podána poté, co osoba již v minulosti obdržela pobytové oprávnění v jiném členském státě, avšak tímto oprávněním k okamžiku podání žádosti prokazatelně již nedisponuje (např. z důvodu, že bylo na žádost žadatele zrušeno). V takovém případě nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. pro jeho neslučitelnost s právem EU. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek pobytové oprávnění vydat.“*
- [22] Soud se rovněž zabýval argumentací žalovaného novými recitály prováděcího rozhodnutí Rady 2025/1460 (viz vyjádření žalovaného výše). K totožnému argumentu se již vyjádřil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 11. 9. 2025, č. j. 1 Azs 126/2025 – 28. V bodě 13 daného rozsudku uvedl: *„Pro výklad považuje kasační soud za klíčové, že (nové) prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 nijak normativně nezměnilo obsah dočasné ochrany. Podle čl. 1 tohoto rozhodnutí došlo pouze k prodloužení dřívějšího právního rámce založeného (původním) prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382 bez jakýchkoli změn. Stejně tomu bylo již v případě předchozího prodlužování v prováděcích rozhodnutích Rady (EU) 2023/2409 a 2024/1836. Omezení sekundárního pohybu osob přitom umožňuje čl. 11 Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“), jehož aplikace byla vyloučena (rozsudek NSS č. j. 1 Azs 111/2025, bod 31) a k jeho aktivaci nedošlo ani nyní. V tomto ohledu je tak stále relevantní dřívější výklad Nejvyššího správního soudu (...).“*
- [23] Následně v bodě 14 téhož rozsudku pokračoval: *„Konečně k bodům 4 až 6 preambule (nového) prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 Nejvyšší správní soud uvádí, že jejich cílem je zjevně pouze potvrdit nemožnost získat práva spojená s dočasnou ochranou v několika státech současně. To vyplývá jak z textu preambule (členské státy by „s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti“ – viz bod 4 preambule), tak i z opakovaného potvrzení vyloučení čl. 11 směrnice o dočasné ochraně (bod 5 preambule), na což navazuje shrnující bod 6 preambule. I touto optikou tak dosavadní judikatura kasačního soudu ob stojí.“*

- [24] Jelikož Směrnice 2001/55/ES vychází z principu, že jednotlivé vnitrostátní právní úpravy mohou zakotvit výhodnější podmínky, nikoli však méně výhodné, představuje tak ust. § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina rozpor se zněním Směrnice 2001/55/ES. Protože mají vnitrostátní aplikační orgány (tedy i zdejší soud) povinnost vnitrostátní normu v případě shledaného rozporu s normou unijní nepoužít, aplikuje se tedy dané ustanovení Směrnice 2001/55/ES.
- [25] V bodě 31 rozsudku ze dne 9. 6. 2025, č. j. 17 A 46/2025-30, se zdejší soud vyjádřil také ve vztahu k dokazování souběžné dočasné ochrany v jiném členském státě EU. Zdůraznil, že „nepostačí paušální odkaz na informační systém TPD, u něhož není dán princip materiální publicity“.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

- [26] Z výše popsanych důvodů došel zdejší soud k závěru, že žaloba je důvodná, jelikož se žalovaný dopustil nezákonného zásahu vůči žalobci. Proto soud výrokem I. tohoto rozsudku určil, že žalobcem tvrzený zásah je nezákonný. Výrokem II. soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování žalobcova práva podat žádost o dočasnou ochranu. Zároveň žalovanému tímto výrokem přikázal obnovit stav, který panoval před tím, než byla žalobci jeho žádost vrácena pro nepřijatelnost.
- [27] Soud o žalobě rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Účastníci řízení nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání, neboť skutkové okolnosti případu (podání žádosti, vzdání se dočasné ochrany v Rumunsku) nebyly mezi účastníky sporné a nebylo je tak nutné dokazovat.
- [28] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl výrokem III. dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož měl žalobce v dané věci plný úspěch, přiznal mu zdejší soud náhradu důvodně vynaložených nákladů soudního řízení.
- [29] Náklady žalobce za řízení o žalobě tvoří odměna advokáta. Ta zahrnuje dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí zastoupení a sepsání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], přičemž za každý z nich náleží částka 4 620 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a paušální náhrada hotových výdajů v částce 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Za řízení o žalobě tak zástupci žalobce náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 10 140 Kč [2 x (4 620 + 450)]. Jelikož je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tato částka o částku 2 130 Kč odpovídající 21% dani z přidané hodnoty na celkovou částku 12 270 Kč.
- [30] Od soudního poplatku byl žalobce osvobozen *ex lege* podle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího

správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 16. ledna 2026

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu